

Република Србија
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ

Број:
Датум: 12.02.2013. година
Београд

Саопштење за јавност

поводом пресуде Управног суда којом се одбија тужба акционарских друштава „Млекара“ из Суботице и Индустрија млека и млечних производа „Имлек“ из Београда, Падинска Скела

Пресудом Управног суда 5 У 11913/12 од 27.12.2012. године одбијена је тужба акционарских друштава: „Млекара“ из Суботице и Индустрија млека и млечних производа „Имлек“ из Београда, Падинска Скела и потврђено решење Комисије за заштиту конкуренције у поновном поступку, којим је утврђена повреда конкуренције злоупотребом доминантног положаја од стране наведених учесника на тржишту, број 5/0-02-233/2012-12 од 09.08.2012. године, чиме је исто постало правоснажно.

Претходно решење Комисије којим је утврђена повреда конкуренције – злоупотреба доминантног положаја, извршена од стране наведених учесника на тржишту, било је донето 22.05.2009. године.

Тужба којом је тражено поништење наведеног решења достављена је Врховном суду Србије дана 26.06.2009. године, да би Управни суд након преузимања предмета од овог суда, тужбу одбио пресудом од 22.10.2010. године потврдио решење Комисије од 22.05.2009. године.

Врховни касациони суд је одлучујући по захтеву Млекара за преиспитивање пресуде Управног суда од 22.10.2010. године донео пресуду од 28.10.2011. године којом је захтев тужилаца уважио, укинуо пресуду Управног суда од 22.10.2010. године и предмет вратио Управном суду на поновно одлучивање.

Пресудом Управног суда од 28.02.2012. године уважена је тужба Млекара и поништено решење Комисије од 22.05.2009. године.

Поступајући по примедбама и у складу са правним схватањем Управног суда из пресуде од 28.02.2012. године, спроведен је поновни поступак, те је Савет

Комисије донео претходно поменуто решење од 09.08.2012. године којим је утврђена повреда конкуренције злоупотребом доминантног положаја од стране наведених учесника на тржишту.

Подсећамо, решењем Комисије 09.08.2012. године, које је Управни суд потврдио пресудом од 27.12.2012. године, је утврђено да поменута акционарска друштва, као један учесник на тржишту у смислу Закона о заштити конкуренције, имају доминантан положај на релевантном тржишту откупа сировог (крављег) млека намењеног даљој индустријској преради у млекарама на територији Републике Србије, те да су исти злоупотребила наметањем неправедних услова пословања и применом неједнаких услова пословања на исте послове са различитим учесницима на тржишту.

Наметање неправедних услова пословања огледало се у томе што су у типском уговору о производњи, испоруци и откупу млека закључиваном са произвођачима млека, као и у уговорима о додели јуница и у уговорима о кредиту уговарали одредбе које су биле на штету примарних пољопривредних произвођача. Конкретно, реч је о наметању неправедних услова пословања једностраним одређивањем ценовника, параметара и вредности параметара на основу којих се одређује откупна цена, везивањем уговорним условима, обавезом прихватања коначности резултата хемијских и микробиолошких анализа, обавезом обавештавања о понудама других конкурената, посебно отежаним условима једностраног раскида уговора од стране произвођача, као и обавезом испоруке целокупне произведене количине млека млекари која је произвођачу доделила јунице или преузела јемство за кредитну обавезу добављача.

Примена неједнаких услова пословања на исте послове са различитим учесницима на тржишту огледала се у томе што су млекаре примениле различит однос уговарања са великим произвођачима са којима се закључују типски уговори, с једне стране, и ПКБ и ДП, односно АД „Ђуро Стругар“ са којима се закључују посебни уговори.

Код доношења ове одлуке Комисија је имала у виду да се тржиште откупа млека одликује изразитом неравнотежом у економској снази највећег откупљивача млека, млекара, с једне стране, и примарних произвођача млека, с друге стране, који су сви мале економске снаге и појединачно слаби. Млекаре су позицију доминантног купца користиле приликом утврђивања цене, услова и начина пословања на тржишту откупа сировог млека како би за себе оствариле виши профит, везале произвођаче, ограничиле постојећу конкуренцију и онемогућиле улазак нових конкурената. При томе, уговорно везивање произвођача на дужи временски период за доминантног учесника на тржишту има за последицу зависност произвођача од доминантног купца у циљу економског опстанка, због чега је обим и начин производње прилагођен захтевима доминантног, а у многим случајевима, искључивог откупљивача. На тај начин Млекаре онемогућавају произвођачима да понуде млеко постојећим, односно потенцијалним конкурентима, чиме се спречава јачање конкуренције на тржишту откупа сировог млека.